

Звіт

за дослідженням роботодавців щодо оцінки
спеціальності ССК
кафедри прикладної соціології і соціальних комунікацій

дизайн анкети, збір даних – В.О. Болотова
аналіз даних – А.О. Калашнікова

Харків – 2025

У 2025 році опитування щодо освітньої програми «**Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю**», було запропоноване роботодавцям; відповіді на нього надіслали 5 інформантів.

Галузь, у якій працює підприємство, компанія, організація	Журналістика, ЗМІ – 2 Реклама, маркетинг, соціологічні дослідження – 2 Наука, освіта – 1
Сектор	Державний – 2 Приватний – 2 Громадський – 1
Посада інформанта	Керівник підприємства, установи, організації, компанії – 3 Керівник підрозділу, відділу – 2
Наявність випускників спеціальності ССК ХНУ ім. В.Н. Каразіна серед працівників організації	Так – 4 Ні – 1
Намір у подальшому пропонувати роботу випускникам спеціальності ССК ХНУ ім. В.Н. Каразіна	Так – 3 Важко відповісти – 2

Загальна оцінка якості підготовки студентів за ОП ССК представлена на Рисунку 1.

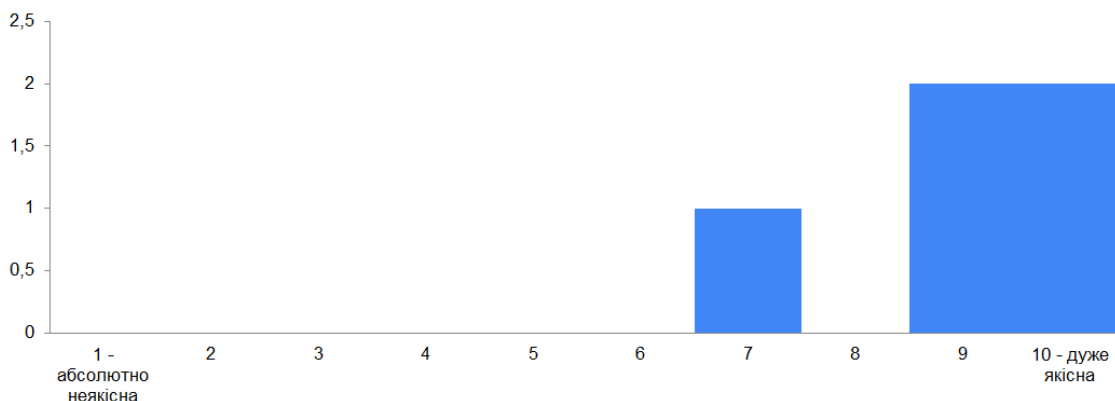

Рисунок 1. Відповіді на питання «Як загалом Ви оцінюєте якість підготовки випускників ХНУ за цією освітньою програмою за десятибальною шкалою, де «10» означає, що підготовка є максимально якісною, а «1» — абсолютно неякісною?»

Залученість роботодавців, в основному, стосується проведення практики, проведення позанавчальних тренінгових активностей та участі у профорієнтаційних заходах. 2 з 5 роботодавців відзначили, що вони жодним чином не залучені до підготовки та реалізації ОП.

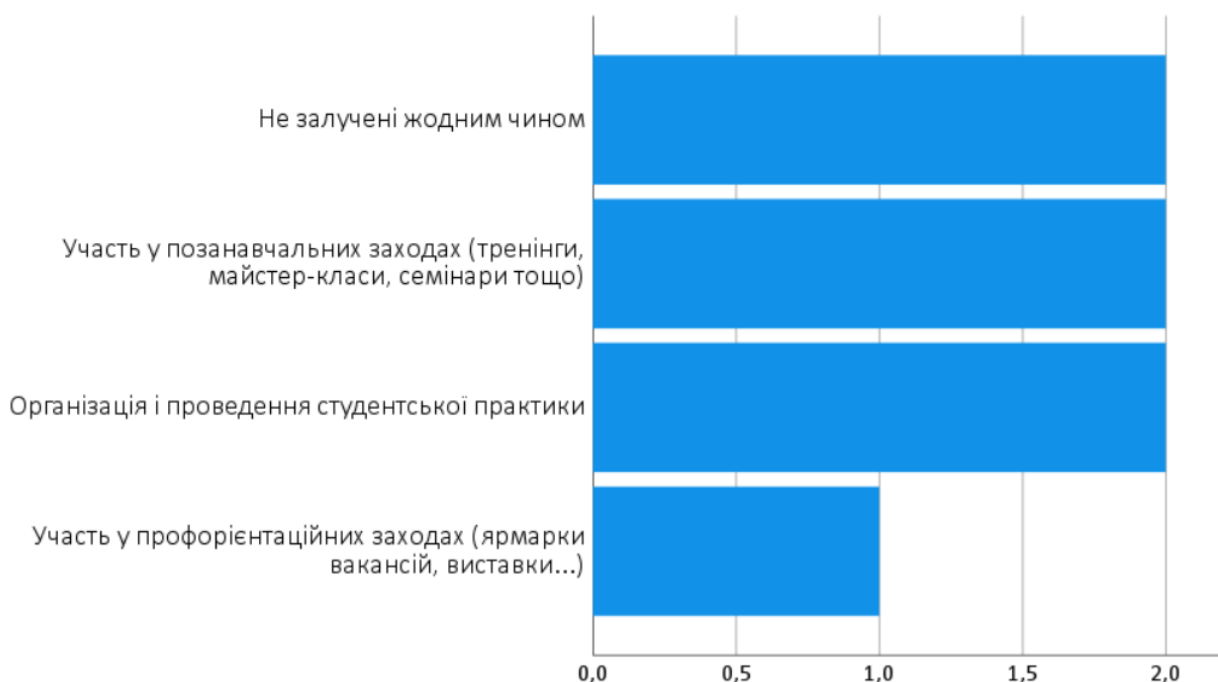

Рисунок 2. Відповіді на питання «Яким чином Ви залучені до підготовки та реалізації освітньої програми?»

При цьому усі опитані пропозицій до змісту програми не робили. Цілі та програмні результати освітньої програми зрозумілі роботодавцям: повністю – 3, важко відповісти – 2.

Оцінка відповідності освітньої програми вимогам ринку праці, загалом, є помірно позитивною. Найбільш упевненими роботодавці є у своїй згоді з твердженнями «Умови навчання за освітньою програмою є безпечними для життя та здоров'я студентів» (4 повністю згодні) та «Навчання за освітньою програмою дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності» (3 повністю згодні). Декілька виборів середньої позиції («У чомусь згодні, у чомусь ні») стосуються тверджень «Освітня програма враховує інтереси та пропозиції роботодавців» (2), «Освітня програма враховує потреби ринку праці» (1), «Освітня програма враховує сучасні тенденції розвитку спеціальності, галузі» (1).

**Таблиця 1. Одновимірні розподіли згоди з твердженнями
Шкала від 1 до 5, де 5 – найвищий ступінь згоди з твердженням**

	Повністю незгодні	Скоріше незгодні	У чомусь згодні, у чомусь ні	Скоріше згодні	Повністю згодні
Освітня програма враховує сучасні тенденції розвитку спеціальності, галузі	0	0	1	3	1
Освітня програма враховує потреби ринку праці	0	0	1	3	1
Освітня програма враховує інтереси та пропозиції роботодавців	0	0	2	2	1
Навчання за освітньою програмою дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності	0	0	0	2	3
Освітня програма дозволяє сформувати необхідні для професійної діяльності м'які навички (soft skills)	0	0	1	2	2

Форми та методи навчання за освітньою програмою відповідають студентоцентрованому підходу	0	0	0	3	2
Умови навчання за освітньою програмою є безпечними для життя та здоров'я студентів	0	0	0	1	4

Рівень практичної підготовки студентів та випускників освітньої програми влаштовує роботодавців: повністю – 3, скоріше – 2. Пропозиції роботодавців із відповідними рішеннями розміщені у табл. 2.

Таблиця 2. Пропозиції роботодавців щодо покращення практичної підготовки студентів та випускників

Пропозиція	Можливі впровадження	Ризики впровадження
Максимальна взаємодія із роботодавцями; організація майстер класів та лекцій для студентів від практиків; розвиток дуальної форми освіти, коли студенти під час навчання можуть працювати у фірмах, на підприємствах і вирішувати конкретні кейси, робити проєкти; організація реальної практики, а не для «галочки». Також було б добре організовувати зустрічі з випускниками кафедри, не тільки для профорієнтації, а й для їхньої підготовки до реальної роботи: до чого готуватися, які виклики на них чекають, які навички можуть стати в нагоді тощо.	Дуальна форма освіти Організація майстер класів та лекцій для студентів від практиків Зустрічі з випускниками кафедри	Ріст фінансових витрат на програму
Більше запрошених практиків, які будуть розказувати про свої кейси	Організація майстер класів та лекцій для студентів від практиків	Ріст фінансових витрат на програму

Ступінь залученості роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за освітньою програмою влаштовує роботодавців: у чомусь влаштовує, у чомусь ні – 3, скоріше – 2. За цим питанням немає жодної відповіді «повністю влаштовує», що ще раз підкреслює необхідність більшого залучення роботодавців до ОП.

Що стосується конкретних способів підвищити залученість роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за освітньою програмою, то тут вони висловлюють такі думки (табл.3).

Таблиця 3. Пропозиції роботодавців щодо їх залученості до організації та реалізації освітнього процесу за освітньою програмою

Пропозиція	Можливі впровадження	Ризики впровадження
Заклучення договорів з роботодавцями щодо організації дуальної форми освіти, запрошення практиків до викладання дисциплін, організація онлайн зустрічей, майстер класів за участю роботодавців, організація реальної практики для студентів	Елементи дуальної освіти	Зниження рівня якості освіти Зниження рівня теоретичної підготовки та «загальних навичок» Звуження профіля випускника (Стратегічний) Неможливість для випускників пристосовуватися до змін ринку праці, її характеру Ріст фінансових та часових витрат на програму
Запрошувати на обговорення освітніх програм, коли вони розробляються	Запрошувати на обговорення освітніх програм,	Ріст фінансових та часових витрат на програму

	коли вони розробляються	
На мою думку, студенти старших курсів могли б робити власні проекти на базі підприємств роботодавців	Збільшення представленості журналістів в освітньому процесі	Зниження рівня теоретичної підготовки та «загальних навичок» Звуження профіля випускника (Стратегічний) Неможливість для випускників пристосовуватися до змін ринку праці, її характеру
Робити відкриті запрошення роботодавцям з конкретними пропозиціями – до чого саме вони можуть долучитись і чому їм має бути це цікаво	Адресні запрошення для роботодавців	Ріст фінансових та часових витрат на програму
Впровадження дуальної освіти, де частина навчання відбувається безпосередньо в компаніях. Оцінювання дипломних робіт із реальними дослідницькими задачами від компаній.	Елементи дуальної освіти	Зниження рівня якості освіти Зниження рівня теоретичної підготовки та «загальних навичок» Звуження профіля випускника (Стратегічний) Неможливість для випускників пристосовуватися до змін ринку праці, її характеру Ріст фінансових та часових витрат на програму

4 із 5 опитаних не бачать недоліків у сучасній ОП, 1 – бачить. Пропозиції щодо покращення програми представлені у табл. 4.

Таблиця 4. Пропозиції роботодавців щодо покращення ОП

Пропозиція	Можливі впровадження	Ризики впровадження
Я запропонувала би подумати над такими новими курсами, як: Особливості та соціальні інструменти в роботі Центрів комунікацій, PR відділів та Центрів зв'язків із громадськістю організацій (теорія та практика); Інформаційна гігієна соціальних мереж та особливості критичного мислення; Інтернет комунікації та піар(теорія та практика); Наукова комунікація та піар; Репутаційний антистрес та комунікаційні виклики організації (внутрішні та зовнішні: війна, COVID тощо); Маркетинг в соціальних мережах. На мій погляд, в освітньо-професійній програмі замало дисциплін щодо ІТ інструментів для соціології, які зараз використовуються скрізь: створення презентацій, інфографіка, візуалізація (генерація картинок), інструменти ШІ, сервіси для підготовки опитувань та анкет тощо.	Впровадження нових курсів базового набору дисциплін Впровадження курсів з розвитку конкретних навичок: створення презентацій, інфографіка, візуалізація (генерація картинок), інструменти ШІ, сервіси для підготовки опитувань та анкет	Дублювання наявних курсів (Організація роботи прес-служби, Критичне мислення, Антикризові комунікації, Основи маркетингу, тощо) Ріст фінансових та часових витрат на програму (перепідготовка та підвищення кваліфікації викладачів, забезпечення доступом до платних програм, тощо)
Навички програмування для великих масивів даних	Впровадження курсів з основ програмування	Ріст фінансових та часових витрат на програму (перепідготовка викладачів чи запрошення нових спеціалістів)

		Відтік гуманітарно налаштованих студентів
Офлайн стажування, щойно дозволить безпекова ситуація	Офлайн стажування, щойно дозволить безпекова ситуація	Безпекова ситуація Відтік дистанційованих студентів
Можливо варто включити курс про особливості роботи зі штучним інтелектом у соціології – для аналізу великих даних, прогнозування тенденцій та автоматизації досліджень. Водночас важливо навчати студентів критично оцінювати результати ШІ, уникати алгоритмічних упереджень і враховувати етичні аспекти його використання.	Впровадження курсу з роботи з ШІ	Зниження якості освіти через впровадження окремого курсу, а не прийомів роботи з ШІ у різні курси

Висновки

Пропонується посилити залученість роботодавців до розробки і реалізації ОП ССК, зокрема, залучати їх до викладання, проектування ОП, профорієнтаційних заходів та інших форм активності. Крім того, пропонується розглянути підвищення частки практичної підготовки в ОП.